

چه کسانی به دست "مختار" کشته شدند؟

ابواسحاق مختار ثقفی معروف به "مختار ثقفی" از دلاوران و بزرگان عرب که به خونخواهی امام سوم شیعیان حضرت حسین بن علی علیه السلام و یاران او قیام کرد.

خبرآنلاین نوشت:

ابواسحاق مختار ثقفی معروف به "مختار ثقفی" از دلاوران و بزرگان عرب که به خونخواهی امام سوم شیعیان حضرت حسین بن علی علیه السلام و یاران او قیام کرد.

وی در سال 1 هجرت بدنیا آمد، پدرش ابوعبیدین مسعود ثقفی که در وقعه #171؛ یوم الحجر» در عراق به قتل رسید و مادرش "دومه" بنت وهب بود. مختار از مردم شهر طائف (مکه) و از قبیله بنی ثقیف بود که در خلافت عمر بن الخطاب، همراه پدرش به مدینه رفت.

او در خلافت امیرالمومنین علی علیه السلام، با آن حضرت در عراق بود و بعد از شهادت حضرت، در بصره ساکن شد. در زمانیکه امام حسن مجتبی علیه السلام (امام دوم شیعیان) در ساباط مدائن جراحات برداشت و در خانه سعد بن مسعود ثقفی عمومی مختار که از زمان امام علی و به فرمان آن حضرت، فرماندار مدائن بود پیشنهاد کرد که امام مجتبی را دستگیر و نزد معاویه بفرستد تا از وعده های مالی فراوان معاویه، بهره مند شوند، ولی "سعد" به شدت با مختار برخورد و پیشنهاد او را رد کرد و مختار ساکت شد.

این اولین سابقه مختار در تاریخ اسلام است که به او نسبت داده اند اینکه گفته شده که به همین دلیل مختار در نزد شیعیان، از #171؛ عثمانیه» بود تا اینکه بعدها به شیعیان پیوست، ساختگی است زیرا مختار قبل از واقعه کربلا سال 61 هـ ق، یکی از شیعیان مردم کوفه بود. زمانی که مسلم بن عقیل نماینده امام حسین علیه السلام به کوفه فرستاده شد در منزل او اقامت کرد. در حمله مسلم بن عقیل به دربار "عبیدالله بن زیاد" و شهادت مسلم، مختار از کوفه بیرون رفته بود و بعد از برگشت توسط عبیدالله دستگیر و زندانی شد.

او در تمام ایامی که حادثه کربلا اتفاق افتاد در زندان بود. سال 64 هجری قمری، بعد از مرگ یزید بن معاویه (عبدالله بن زبیر) حاکم مکه از مختار دعوت به همکاری کرد. مختار با شروطی با او بیعت و بعد از اینکه شهر کوفه به دست #171؛ زبیری ها» افتاد او به کوفه بازگشت.

قیام مختار

وی 5 سال بعد از حادثه خونین کربلا و یکسال بعد از نهضت #171؛ توابین» خود را با انتساب با هدف خونخواهی حسین بن علی علیه السلام و انتقام از قاتلان شهدای کربلا قیام کرد. 14 ربیع الاول سال 66 هـ ق، در کوفه به پا خاست و "عبدالله بن مطیع" را که کارگزار "عبدالله بن زبیر" بود بیرون کرد. قیام و جهت گیری اصلی جنبش مختار با شعار #171؛ یا منصور امت» و #171؛ یا لثارات الحسین» بود.

درگیری های سختی در محله ها و میدان های کوفه شد، گروه هایی کشته و گروه هایی تسلیم شدند و مختار وارد قصر کوفه شد. اشراف کوفه با او بیعت کردند. به نقل از #171؛ اخبار الطوال» اغلب سپاه مختار از موالی ایرانی بودند (تاریخ خلفا/522). مختار بعد از تسلط بر حکومت، قاتلان واقعه کربلا را کشت و نیروهایی به اطراف فرستاد تا هم در مناطق دیگر غالب شده و هم جنایتکاران آنجا را به کیفرشان برساند. مدتها این تحرکات و نبرد با طرفداران بنی امیه به طول انجامید.

برخی از سرکردگان که به هلاکت رسیدند

شمار کشته شدگان در قیام مختار را بر 3000 نفر گفته اند از جمله: عمر بن سعد و پسرش شمر بن ذی الجوش، حکیم بن طفیل، زیاد بن مالک، خولی، منقذ بن مره، عبدالله بن اسید، سنان، زید بن رقاد، مالک بن بشر، حرمله، عمرو بن حجاج، ربیع بن مخارق (فرمانده نیروهای ابن زیاد).

اقدامات مختار

مهمترین اقدام مختار، مقابله با سپاه شام بود که در سال 67 هـ ق بین سپاه او به فرماندهی "ابراهیم بن اشتر" و سپاه شام به فرماندهی "عبیدالله بن زیاد" صورت گرفت که در این جریان بعضی از اصلی ترین سرکردگان و رهبران شام که مدتها در جنگهای مختلف عراق، شرکت داشتند، مثل عبیدالله بن زیاد، حصین بن نمیرسکونی، شرجیل بن ذی الکلاع، همگی کشته شدند و بقیه سپاه نیز شکست خورده و فراری و در شهر #171؛ موصل» آواره شدند.